

اورژانسهای روانپزشکی و برخی داروهای سایکو نورو فارماکولوژیک به شعر پارسی

سراینده: دکتر سید بزرگ محمودی

در این مقاله ابتدا اورژانسهای روانپزشکی به ترتیب A-B-C-D شامل
بی اشتهاهی عصبی - پرخوری عصبی - کن ورژن (تمارض) - افسردگی و
خودکشی - وحشتزدگی شدید و بیمار روان پریش ستیزه جو مورد بررسی قرار
گرفته و اقدامات درمانی اورژانسی هر یک ذکر میشود.

A ANOREXIA NERVOSA

این بیماران از مصرف مواد غذایی باندازه ای که بتوانند حداً اقل وزن نرمال بدنشان
راتاءمین کند خودداری مینمایند. کاهش وزن در آنها حاکم بوده و همراه با آن ممکنست دچار
آمنوره هم بشوند. این بیماران معمولاً دارای سابقه ی کم آبی بدن، اختلالات شدید متابولیک،
افسردگی روانی در حد خودکشی و بحرانهای خانوادگی میباشدند.
در معاینه ی این بیماران برادیکاردی، هیپوترمی، ورم ساق پا، شکنندگی مو و ناخن، کرخی
انگشتان دست و پا، کاهش D.T.R. و عدم توازن حرکتی بخوبی ملاحظه میگردد.
اقدامات درمانی باید شامل تزریق سریع مایع سالین ایزوتونیک، و تجویز تیامین، مولتی
ویتامین، و منیزیم باشد. لازم است پس از بستری کردن برای این بیمار مشاوره ی داخلی و
اعصاب در نظر گرفته شود...

B BULIMIA NERVOSA

این بیماران در پرخوری بی اختیار بوده و پس از پر شدن معده شان، با فرو بردن
انگشت به حلق، استفراغ کرده و سپس به خوردن ادامه میدهند. در آنها اسهال ناشی از مصرف
بی رویه و مداوم داروهای مسهل و التهاب مری مشاهده میشود. افزون بر آن، آنها دارای سابقه

ی اختلالات شدید متابولیک، افسردگی روانی در حد خودکشی، حالت جوع و بخرانهای خانوادگی میباشد.

در معاینه ی بالینی، این بیماران دارای وزن بدن در حد طبیعی، تورم غدد بزاقی پاروتید و زیر لثگی، خراشیدگی بند انگشتان و دستها و آنتوره ی باعلت نا معلوم میباشد. اقدامات درمانی باید شامل تزریق سریع مایع سالین ایزوتونیک، و تجویز تیامین، مولتی ویتامین، و منیزیم باشد. در برخی موارد لازم است بیمار را بستری کرد.

**ISOTONIC SALINE , MULTYVITAMINS , MAGNESIUM
AND THIAMINE**

**C
CONVERSION**

این بیماران تمارض کرده و خود را بیمار می انگارند. در نتیجه خود را کور، لال، مبتلا به صرع، بیحسی منقطع ای و فراموشکار تصور میکنند. حتی گاهی استفراغ و عوارض بارداری را نیز از خود نشان میدهند.

برخی از این بیماران بمحض حضور دربخش اورژانس بیمارستان یا درمانگاه بهبود یافته و برخی دیگر نیازمند به بستری شدن هستند. دسته اخیر آنهایی هستند که توانایی نگهداری و مراقبت از خود را ندارند.

در معاینات بالینی کندی حرکت، نیستاگموس، کوری کاذب، مات و مبهوت بودن، درتستهای عضلانی واکنشهای نوع Cogwheel (چرخ دندانه دار) و اختلالات D.T.R. مشاهده میگردد.

برای درمان بایستی با بیماران تمارضی با ملایمت و کمال احترام برخورد کرد. بایستی به آنها اطمینان داده شود که با اینکه علائم و نشانگان بیماریشان ناراحت کننده است ولی جای هیچگونه نگرانی نبوده و دلیلی بر وجود یک بیماری جدی نیست. در اکثر موارد با چنین برخوردی عوارض بیماری سریعا برطرف میشوند. همزمان با ارائه حمایت روانی، پزشک میتواند جهت آگاهی بیشتر از وضع روانی بیمار، تقاضای مشاوره روانی بکند.

D DEPRESSION AND SUICIDE

در این بیماران علائم و نشانگان نامشخص، خودزنی، مصرف بیش از حد داروها (Overdose) سقوط از بلندی، اقدام به خودکشی درگذشته، اعتقاد راسخ به خودکشی و آدمکشی دیده میشود. افزون بر آن در آنها بی میلی به ادامه ی زندگی و سالم بودن، از دست دادن علاقه به فعالیتهای لذت بخش، بی حالی و خستگی، کم اشتها، اختلال در خواب شامل بیخوابی و پر خوابی، عدم اعتماد به دیگران، حواس پرتی، اضطراب، عقب افتادگی درسی، خشم شدید، بد بینی نسبت به آینده، مشاهده میشود.

بمنظور درمان اینگونه بیماران بایستی از مهار کننده های شیمیایی و مکانیکی استفاده کرد و تا آنجائی که ممکن باشد حمایت روانی تامین نمود. و برای پیشگیری از آسیب رساندن به دیگران یا به خود، لازمست بیمار بستری گردد.

E EXCESSIVE PANIC DISORDER

اضطراب ناگهانی، وحشت و هراس، طپش قلب، تاکی کاردی، تنگی نفس، سر گیجه، تعریق و لرزش اندام ویژگیهای این گروه از بیماران را تشکیل میدهد.

در معاینات بالینی بجز تاکی کاردی و تاکی پته علامت دیگری ملاحظه نمیشود.

در درمان آنها میتوان از بنزودای ازه پیها بعنوان داروی خط مقدم استفاده کرد زیرا این داروها هم بی خطر بوده و هم سریع الاثر میباشند. از آنتی هیستامین ها از قبیل هایدروکسی زین نیز میتوان بعنوان داروی آرامش بخش بهره گرفت.

F FIGHTING PSYCHOTIC Patient

احتمال اینکه بیمار ستیزه گر سایکوتیک به خود یا به دیگران آسیب برساند زیاد است. شاید چنین اقدامی را در پاسخ به یک تهدید جدی خیالی انجام میدهند. بنابراین ضروریست که نگهبانان بیمارستان یا درمانگاه بحال آماده باش در آیند تا از حمله ناگهانی و خشونت آمیز پیشگیری کرده یا با آن مقابله کنند.

در مطالعه سابقه ی بیماری بایستی از سابقه ی رفتارهای سایکوتیک، داروهای مصرفی، و مصرف الکل آگاهی بدست آورد. برای این منظور میتوان جیبهای بیمار را برای یافتن دارو

جستجو نمود.

از جمله ی اقدامات درمانی بستن دست و پاهای بیمار است تا از آسیب رساندن به خود یا دیگران پیشگیری شود. ز داروهای زیر نیز میتوان بهره گرفت:
هالوپریدول ۵ یا ۱۰ میلیگرم و دروپریدول ۲/۵ تا ۵ میلیگرم و لورآزه پام ۰/۵ تا ۲ میلیگرم هر سه ساعت یک بار.

و اینک متن بالا و بخشهای مربوط به D.O.C. برخی مشکلات روانی و همچنین خواص سایکو فارماکولوژیک چند دارو را به شعر پارسی تقدیم میدارد. باشد که در نظر خوانندگان مشکل پسند مقبول افتد.

A ANOREXIA NERVOSA

اشتها در او کم و وزنش کم است
کاهش وزنش بسی جای غم است
هایپوترمی افت نبض او شدید
هم ادم در پا و ساق او پدید
آمنوره خشکی ناخن و مو
سری دستان و پاها هم درو
اینچنین فردی تو درمان بایدش
تا که وزنش بر سر جا آیدش
بستری باید چنین شخص مریض
مشورت با داخلی اعصاب نیز
سالین ایزو و مولتی ویتامین
همچنان منیزیم با تیامین*

***ISOTONIC SALINE , MULTYVITAMINS , MAGNESIUM
AND THIAMINE**

B BULIMIA

بشنو از بولیمیا کان پر خوروست
بهر پر خوردن تو گوئی چاره نیست

بعد از آن دستش به حلقش می‌رود
 تا که بالا آورد هرچه خورد
 فکر و ذکرش دائما در خوردنست
 با اسوفازیت هم سر بردنست
 کارکن و مسهل گرازا مصرفش
 آفتابه پر آب دائم در کفش
 زین رهش الفسردگی آرد به بار
 خودکشی را گه گهی دارد و یار
 ای تو همکار عزیز و پر زهوش
 پس تودردمان بیمارت بکوش
 بستری باید چنین شخص مریض
 تا نظارت بر کنی بر سایکوزیز
 سالین ایزو و مولتی ویتامین
 همچنان منیزیم با تیامین*

C CONVERSION

آنکه در "کن ورژن" هم اوکور ولال
 سی ژر و پارالیسیس احوال و حال
 مات و مبهوت و فرامشکارنیز
 حال استفراغ بینی در مریض
 بی تفاوت نسبت هر کار هم
 می ندارد فرق چه زیر و چه بم
 پاکه D.T.R. مختل گشته است
 پاکه درپاها چنان شل گشته است
 پاکه نیستاگموس می بینی درش
 "چرخ با دندانه" دارد وا کنش
"COGWHEEL" RESPONSE

پس به درمانش چنین کوش ای عزیز
 تا که بهبودش کنی حال مریض
 مطلقاً با احترام اندرز ده
 لحن همدردی به الفاظت بنه
 جمع می باید کنی خاطر دراو
 کو ندارد ناخوشی حاضر دراو
 گرچه بیمارست و سیندرم داردش
 نمی توان آنها همی آزاردش
 جملگی تک تک شود هم حل و فصل
 می شود با تسدرستی زود وصل
 گرو را مایل بدیدی ای عزیز
 مشورت بامتخصص کن تونیز
 که گهی بهتر که گردد بستری
 تا برد سود از پزشک دیگری

D

DEPRESSION AND SUICIDE

خودکشی گر بوده اش مد نظر
 بایدت او را رهانی از خطر
 مضطرب بدبین و مایوس از همه
 همسر و فرزند و عمو و عمه
 پس ورا آرام باید ساختنش
 تا شود فائق به هرچه باختنش
 سر به پاباید توگوش جان شوی
 تا که ناجی برچنان نادان شوی
 کن تو همدردی هم از راه خلوص
 تا ترا بیستد به از سایر نفوس
 اعتماد او چو آوردی به دست

شاید این از بهر او تنهایی است
تن به درمان تو می خواهد که داد
تا پیشمان گشته گردد شاد شاد

E

EXCESSIVE PANIC DISORDER

چونکه بیماریت بود وحشت زده
"بزودای ازه بین"ی بر او بده
آنتی هیست و هیدرکسی زین میتوان
مصرفش کردن همی در جای آن
اصل این باشد که او گردد مدیت
گر به هاسپی تال و درمانگاه و بیت

F

FIGHTING PSYCHOTIC PATIENT

گر که بیماریت بود یک سایکوتیک
بهر او باید کنی یک کار نیک
تا نرنجاند خودش یا دیگران
حاضرو آماده باید پاسبان
احتمالادست و پایش بسته به
تک اطافق اندر آن او را بنه
لورآزه پام مثل هالوپریدول
شد مناسب همچنان دروپریدول
سه سه ساعت این دواها را نوید
داده بر او در عضل یا در ورید
وی سپس بیشک پذیرش بایدش
متخصص برسر او آیدش

II. D.O.C. FOR SOME NEUROLOGIC INVOLVMENTS

A. ALCOHOL WITHDRAWAL SYNDROME

چون کند ترک عرق، ماه شعیر
می توان تجویز از، این لیست زیر
"

بنزودی آز "وکلر هید رات هم
" فنوبارب "اش را نگیری دستکم
آنتی هیستامین چنان هیدروکسی زین
با" ترانکومازور " پرومازین

B. BRAINSTEM SEISURES

"سی ژر " ار افتد همی برساق مغز
بشنو از درمان آن بسی نیک و تغز
دی فنیل هیدران تیون نوع دوا
یا که "کاربام آزه بین " آرد شفا

E. ENURESIS

چون که شب "ادراری " شد بر جان او
خود " ایمیپ رامین " کند درمان او

E. EPILEPSY

گر " اپی لپسی " بود بیمارش
آنکه "دی لاتین " دهد خود یارش

G. GRAND MAL

داروی " مال گرند " عالیجناب
آنکه " کاربام آزه بین " و فنوبارب

M. MANIA

"کاربنات لی تیوم" در مانیا
آب بر آتش خودش می مانیا

M. MANIC AGITATION

"آجی نیشن" گر بود "مانیک" نیز
پس "کلر پرومازین" ده ای عزیز

M. MENINGITIS

این فلا میشن اگر افتد به کورد
می نباید غصه ای اصلا بخورد
گر منن زیتش بود باکتریال
این دواها میکند بهبود حال
"سف تری آکسون" چنان آمپی سیلین
یا که "سفتو تاکسیم" از بهرش بهین
"آمپی و جنتا" بود راهی دگر
جای "جنتا، آمی کاسین" ای پسر
"جنتا مایسین" با "کلر آمفنی کول"
تو اءما بوید همی مانند گل
"دکزامت" هم ربع ساعت پیش از آن
مانع کاهش ز سمعش بی گمان
بین هفت و پنجه از سال ای عزیز
آن که "پن جی" پر اثر هم هست نیز
یا که سوم نسل از داروی "سفال"
می کند بیسار تو بهبود حال
سن او بالای پنجه، الکی
اینچنین ترکیب باشد چون گلی

نسل سوم از " سفال " و " وانکومایس " همیره " ری فامپین " اش، البته نایس سن بیشتر دوز آن بیشتر شود در عضلها یا درون رگ رود فرمولش اینجا نگنجد ای جناب در " ضمیمه " دوز آنها را بیاب

ضمیمه

AMPICILLIN : 150mg/kg/day IV q8hr (0-7days of age);
200mg/kg/day IV q8hr (> 7days) and either
CEFOTAXIME: 100mg/kg/day IV q12h(0-7days);
150mg/kg/day IV q8hr (> 7days) OR
CEFTRIAZONE: 50mg/kg/day IV q24h(0-7days);
75mg/kg/day IV q24hr(> 7days)
DEXAMETHASONE:0.4 mg/kg IV given 15 minutes *before* antibiotics
PENICILLIN G : 20 MU/day and either
CEFOTAXIME : 200mg/kg/day IV q8hr(max 12 g/day) OR
CEFTRIAZONE: 100mg/kg/day IV q12-24hr(max4g/day)

P. .PARKINSONISM

دانی " ال دویا " چه می دارد خواص "پارکینسون" را دارونی از بهر نا

P. PETIT MAL

گر " پتیت " مال عارض حالش شده "دیازو-کلون آزه پام " اش بده

S. STATUS EPILEPTICUS

چون ابی لپسی بود خود " استاتوس " در صفاهان و به شوشتر یا به طوس

این دوا را بر مریضت ده نوید
آن "کلون آزه پم" است اندر ورید

T. TRIGEMINAL NEURALGIA

از "کلون آزه پم" این کن جستجو
پس تری ژم درد درمان کن به او

III. PSYCHOPHARMACOLOGICAL DRUGS USED IN PSYCHIATRY

A. AMITRIPTYLINE

"آمیتریپ تیلین" اش، افسردگی
میکند درمان چون درماندگی

B. BARBITURATES

"باربیتو راتها علاج اضطراب"
کرده و آرد به چشمان تو خواب

D. DIAZEPAM

خواب و آرامش دهد "دی آزه پام"
ضد صرعست و ریلکسانی بنام

E. ERGOTAMINE

چون که میگرن، نیمه سر، دردش بود
"ارگوت آمین" از دوا مردش بود

F. FLURAZEPAM

از "فلور آزه پام" این آید خیر

وقت بی خوابی، نمایاند اثر

H. HYDROXIZINE

اضطرابت می برد " هیدروکسی زین"
"مه نیه" بیماری و قی، همچنین

M. MECLIZINE

"مک لی زین" سر گیجه را درمان کند
"مه نیه" بیماری و قی، آن کند

O. OXAZEPAM

خود بده "آکسآزه پیام" در وقت خواب
یا زما نیکه همو، در اضطراب

P. PHENOBARBITAL

"فینوبار بیتال"، خود در اصل و فرغ
می کند درمان تشنج مثل صرع

P. PROMETHAZINE (P.M.Z.)

آنکه حساسیت و قی در سفر
کی تو با "پی ام زد" اش بینی دگر

T. TRIHEXYPHENIDYL

از "تری هگزئی فنی دیل" این روا است
بهر "پارکینسون" خودش نوعی دواست

V. VERAPAMIL

خود " وراپامیل " اینش ارج و قدر
میگرن، آریتمی، فشار و آنژ صدر

پایان

خود به پایان آمده اشعار ما
می نباشی خسته ای همکار ما

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی